

ארוסה פרק רביעי סוטה

כו.

עין משפט נר מצוה

בג א מיי פ"ח מהל'
גירושין הלכה כה
סמנ עשין נ טו"ע א"ר"ע
קומן יג סעף יא:
בד ב מיי שם הלכה כה
טו"ע שם סעף יב:
בה ג מיי פ"ח מהל'
קטוה הלכה י:
בד ד מיי שם הלכה ה:
כז ה מיי שם הלכה ז:
כח ו מיי שם הלכה י:
כט ז מיי שם הלכה ו:
ל ה מיי שם הלכה י
ופ"ח שם הלכה כה
סמנ עשין ו:
לא ט מיי שם פ"ג הלכה
כה:

[שנשא עקרה וקינה וכו']. ומימה אמאי לא תנא איילונית
זהדי עקרה וקינה: **לא ישא אדם מעוברת**
חבירו. זירושלמי עליו הכתוב אומר (משלי כג) אל תשיג גבול עולם
וזדהי ימומים אל תבא ומודים חכמים לרבי אלעזר שאם היו לו

לא סופו. דכתיב^א תחת אישה: ולא יחזיר עולמים. קנסא קנסוהו
רצנן: **לשגיגה זמנו**. לאחר כ"ד חדש ללידת הולד: והרובא. בחור.
כמו ילד (בראשית כה) רביא: מעוברת עלמו. שהיתה אשמו מעוברת וקינה
לה: או **סופו**. ולא אמרינן לא ליקטליה לולד: **אשה ממור לממור**.

כמוזה היו לו אשה וזניסן וממו זין
קיני לסתירה כבר נחלית לשמות:
מעוברת עצמו או שותה וכו'.
רש"י פי' ולא אמרינן
לנא לקטליה לולד ומימה אמאי אית
לן למקטליה מה איכפת לן נמתין
עד שמלד הא תנן צפ"ק דערין

כלומר אשה הראויה לממור וינסת
לממור וקינה לה ונסתרה: או **סופה**
כו'. ולקמן פריך פשיטא: **אנא**
דאמרי כי האי תנא. דאית ליה
עקרה וזקנה שזמות מלדא נקט אלף
איילונית ונסיד תלמודא מונקתה
וזרעה זרע ולא משום דאיהי ראויה
לקיימה אלמא כרבי אלעזר ס"ל דיכול
לישא אחרת ולפרות ולרבות ואפ"ה
איילונית לא: וזו. כל אשה לנועה
עקרה משום דלא נסתרה הפסידה:

תוספות שאנין

ואיילונית במע' אמה
לקייה ולא חזיא ליה:
ואשת ממור לממור כלומר
אשה הראויה לממור
ונשאת לממור וקינה לה
ונסתרה ליה איילונית או
שוטה או לא נוטלת כתובה
ומיירי בביש' לו אשה
ובנים דומיא דעקרה
וזקנה: ולא ליפוש
בבטולין פ"ה לא נעשה
שלום ביניהם לא יפרה ולא
ירבה הואיל וכל דורותיו
ממורים: מ"ד והיא לא
נתפשה כו' כלומר מהו
דתימא פרשה סוטה על
כרחיך באשת ישראל קיימא
מדיכתיב והיא משמע זו
היא דכי לא נתפשה אסורה
הא נתפשה כו' ועלה קאי
קרא דבתיבה ועבר עליו
דהיכ' דמספקא לן בהן אם
נטמאה אי לא [נטמאה]
שוטה אבל אשת כהן
דליתא בכלל והיא לא
נתפשה ליתא נמי בכלל
השקאה קמ"ל ליה.
במתנונה דרך אברים שאין
מתנונה במעיים אלא
ראשה ורואר אברים כבדים
עליה מ"ד (כ). מ"ד מבלעדי
אישיך כו' משמע דאשה
בה הכי הוא קא משמע לן
דלמי שקדמה שכיבתו
לבעול הוא דתאז וסריס
בה הכי הוא וע"ג דלא
בר איורועי הוא ובסריס
חמה קאמר דמותו לקיימה
ולא בסריס אדם שאסור
לקיימה משום לא יבא
פצוה דכה ליה.

לא יפוש פסולין. לא נעשה שלום
זנייהם הולאי לא יפרה ולא ירבה
הואיל וכל דורותיו ממורין: והיא לא
נתפשה כו'. כלומר מהו דתימא
פרשה סוטה על כרחיך באשת ישראל
קיימא מדכתיב והיא משמע זו
היא דכי לא נעשה שלום ביניהם לא יפרה
ולא ירבה הואיל וכל דורותיו ממורים:
מ"ד והיא לא נתפשה כו' כלומר מהו
דתימא פרשה סוטה על כרחיך באשת
ישראל קיימא מדכתיב והיא משמע זו
היא דכי לא נתפשה אסורה הא נתפשה
כו' ועלה קאי קרא דבתיבה ועבר עליו
דהיכ' דמספקא לן בהן אם נטמאה אי
לא [נטמאה] שוטה אבל אשת כהן
דליתא בכלל והיא לא נתפשה ליתא
נמי בכלל השקאה קמ"ל ליה.
במתנונה דרך אברים שאין מתנונה
במעיים אלא ראשה ורואר אברים
כבדים עליה מ"ד (כ). מ"ד מבלעדי
אישיך כו' משמע דאשה בה הכי הוא
קא משמע לן דלמי שקדמה שכיבתו
לבעול הוא דתאז וסריס בה הכי הוא
וע"ג דלא בר איורועי הוא ובסריס
חמה קאמר דמותו לקיימה ולא בסריס
אדם שאסור לקיימה משום לא יבא
פצוה דכה ליה.

לא יפוש פסולין. לא נעשה שלום
זנייהם הולאי לא יפרה ולא ירבה
הואיל וכל דורותיו ממורין: והיא לא
נתפשה כו'. כלומר מהו דתימא
פרשה סוטה על כרחיך באשת ישראל
קיימא מדכתיב והיא משמע זו היא
דכי לא נעשה שלום ביניהם הולאי לא
יפרה ולא ירבה הואיל וכל דורותיו
ממורין: והיא לא נתפשה כו'. כלומר
מהו דתימא פרשה סוטה על כרחיך
באשת ישראל קיימא מדכתיב והיא
משמע זו היא דכי לא נעשה שלום
ביניהם הולאי לא יפרה ולא ירבה
הואיל וכל דורותיו ממורין: והיא לא
נתפשה כו'. כלומר מהו דתימא פרשה
סוטה על כרחיך באשת ישראל קיימא
מדכתיב והיא משמע זו היא דכי לא
נעשה שלום ביניהם הולאי לא יפרה
ולא ירבה הואיל וכל דורותיו ממורין:
והיא לא נתפשה כו'. כלומר מהו דתימא
פרשה סוטה על כרחיך באשת ישראל
קיימא מדכתיב והיא משמע זו היא
דכי לא נעשה שלום ביניהם הולאי לא
יפרה ולא ירבה הואיל וכל דורותיו
ממורין: והיא לא נתפשה כו'.

היתה עקרה וקינה ויש לו אשה ובנים או שותה
או לא נוטלת כתובה וישת ממור לממור
ואשת נתין לנתין ואשת גר ועבד משוחרר
ואיילונית או שותה או לא נוטלת כתובה
קתני מיהא איילונית תיובתיה דרב נחמן
אמר לך רב נחמן תנאי היא ואנא דאמרי
כי האי תנא דתניא (ג) שמעון בן אלעזר
אומר איילונית לא שותה ולא נוטלת כתובה
שנאמר ונקתה וגורעה זרע מי שדרכה
להזרוע יצאתה זו שאין דרכה להזרוע ורבנן
היא ונקתה וגורעה זרע מאי עבדי ליה מיבעי
להו לכדתניא (ד) ונקתה וגורעה [זרע] שאם
היתה עקרה נפקדת דברי ר' עקיבא אמר
לו ר' ישמעאל אם כן יסתרו כל העקריות
ויפקדו וזו הואיל ולא נסתרה הפסידה אם
כן מה תלמוד לומר ונקתה וגורעה זרע
שאם היתה יולדת בצער יולדת בריוה
נקבות יולדת זכרים קצרים יולדת ארוכים
שחורים יולדת לבנים: אשת ממור לממור:
פשיטא מהו דתימא אפוישי פסולין לא ליפוש
קא משמע לן: אשת גר ועבד משוחרר
(ה) ואיילונית: פשיטא מהו דתימא דבר
אל בני ישראל ולא גרים קמ"ל ואימא הכי
נמי ואמרת רבויא הוא: אשת כהן שותה
כו': (ו) (אשת כהן שותה) פשיטא מהו דתימא
והיא לא נתפשה אסורה הא נתפשה

לבעול דלא תימא זונה היא שהרי
דקוה המים: **מטנונה** הם. ודאי
דקוה המים וזונה היא אלא שמה
לה זכות ואמאי מותרת לבעול:
מטנונה דרך אצרים. שאינה
מתנונה זמעים וזכרים אלא ראשה
ושאר אצריה כבידים עליה מהו
דתימא הא לאו זכות תלה לה דאם
כן הוה לה להמתנונה דרך דיקת
המים אלא באונס זינתה לדיכך
מתנונה שלא כדרכה ולכהן מיהא
תיסקר: **מבלעדי אישיך**. משמע
דאישה זר הכי הוא: קא משמע לן.
דלמיקדס שכיבת זעל לבעול הוא
דלמא וסריס זר שכיבה הוא וקף
על גב דלאו זר זרעה הוא. (ז) ובסריס
חמה קאמר דמותו לקיימה ולא
בסריס אדם שאסור לקיימה משום
לא יבא פצוע דכה (דברים כג):
מהו

מותרת וזו הואיל ונתפשה אסורה
ומותרת לבעול: פשיטא אמר רב הונא
במתנונה דרך אברים מהו דתימא
מיהא כו' אורחיה משום דבאונס זנאי
ולגבי כהן אסירא קא משמע לן:
אשת סריס שותה: פשיטא מהו דתימא
אישך אמר רחמנא והאי לאו בר הכי
הוא קא משמע לן: על ידי כל עריות
מקנין: פשיטא מהו

מותרת וזו הואיל ונתפשה אסורה
ומותרת לבעול: פשיטא אמר רב הונא
במתנונה דרך אברים מהו דתימא
מיהא כו' אורחיה משום דבאונס זנאי
ולגבי כהן אסירא קא משמע לן:
אשת סריס שותה: פשיטא מהו דתימא
אישך אמר רחמנא והאי לאו בר הכי
הוא קא משמע לן: על ידי כל עריות
מקנין: פשיטא מהו

לאשתו כשרה ואינו מטמא לאשתו פסולה
ה"נ קמ"ל ואימא הכי נמי דהא קרא ממעט
פסולין והאי פסול הוא וכן צפ"ק דערין
(ד) (א) גבי האשה שיוצאת ליהרג אין
ממתנייה לה עד שמלד פשיטא גופה היא
מהו דתימא (כ) כאלו ישית עליה זעל
האשה ויהא פסולה ליהרג: ויהא ממור
דבעל הוא קמ"ל ואימא ה"נ (ט) דמאי
נפקא לן מהתם דממונה דבעל הוא אלף
הכא כיון דאשמועינן דעיקר קרא לדרשא
אחתימי תו לא סלקי דעתא למעוטי
מיניה מידי וכן פרי"י: **אשת סריס**. רש"י
פי' בסריס חמה ולא בסריס אדם שאסור
לקיימה ולא ידעינן מנלן דסריס אדם
כגון ששתה כוס עיקרין לאסור לקיימה
אי משום ה"נ (י) ובפרק הערל (שם דף
פט:) פצוע דכה וזכות טלה לה וכו'
וליהן מיהא ליסקר ועי' גש"י.

מותרת וזו הואיל ונתפשה אסורה
ומותרת לבעול: פשיטא אמר רב הונא
במתנונה דרך אברים מהו דתימא
מיהא כו' אורחיה משום דבאונס זנאי
ולגבי כהן אסירא קא משמע לן:
אשת סריס שותה: פשיטא מהו דתימא
אישך אמר רחמנא והאי לאו בר הכי
הוא קא משמע לן: על ידי כל עריות
מקנין: פשיטא מהו

לאשתו כשרה ואינו מטמא לאשתו פסולה
ה"נ קמ"ל ואימא הכי נמי דהא קרא ממעט
פסולין והאי פסול הוא וכן צפ"ק דערין
(ד) (א) גבי האשה שיוצאת ליהרג אין
ממתנייה לה עד שמלד פשיטא גופה היא
מהו דתימא (כ) כאלו ישית עליה זעל
האשה ויהא פסולה ליהרג: ויהא ממור
דבעל הוא קמ"ל ואימא ה"נ (ט) דמאי
נפקא לן מהתם דממונה דבעל הוא אלף
הכא כיון דאשמועינן דעיקר קרא לדרשא
אחתימי תו לא סלקי דעתא למעוטי
מיניה מידי וכן פרי"י: **אשת סריס**. רש"י
פי' בסריס חמה ולא בסריס אדם שאסור
לקיימה ולא ידעינן מנלן דסריס אדם
כגון ששתה כוס עיקרין לאסור לקיימה
אי משום ה"נ (י) ובפרק הערל (שם דף
פט:) פצוע דכה וזכות טלה לה וכו'
וליהן מיהא ליסקר ועי' גש"י.

מותרת וזו הואיל ונתפשה אסורה
ומותרת לבעול: פשיטא אמר רב הונא
במתנונה דרך אברים מהו דתימא
מיהא כו' אורחיה משום דבאונס זנאי
ולגבי כהן אסירא קא משמע לן:
אשת סריס שותה: פשיטא מהו דתימא
אישך אמר רחמנא והאי לאו בר הכי
הוא קא משמע לן: על ידי כל עריות
מקנין: פשיטא מהו